

SA NAŠIČKIH RIBNJAKA

Spremao sam se na našičke ribnjake. Tko je zato kazao uredniku »Ribarstva Jugoslavije«, nikako da doznam. Sjećam se da je jednoga jutra pred moj odlazak, kada sam se bio unio u rad čitajući knjigu Eleonskog »Ribovodstvo«, sav zadihan upao u moju sobu i odmah sa vrata tražio da mu nešto napišem sa puta. Branio sam se od njegova navaljivanja i nekako sam nerado pristao. Morao sam obećati da ću nešto napisati. A što?

*

Sipi kiša, ona dosadna sitna jesenja kiša što se lagano uvlači u kosti, prodiše u srž i, to reumatičari najbolje znaju, cijepa u kostima a drezina našičkog ribnjačarstva, kojom se vozimo od željezničke stanice Našička Breznica do ribnjaka, drhtave klizi preko mokrih tračnica.

Pred vratima i žičanom ogradom morali smo da zastanemo dok je dugački radnik, brkati i koščati Kovačević otvorao vrata. Pred nama su gorila električna svjetla. Zgrade Našičkog ribnjačarstva bile su osvijetljene a Anton, direktor Ribnjačarstva, najavio nam je:

- Ulazimo u moje gospodarstvo —
- Možda uzorno? — upitali smo ga.
- Pa vidjet ćete! —

Bilo je dosta istine u našim predviđanjima o uzornom. Ovo Ribnjačarstvo je dobro uređeno. Tu gotovo sve ide, sve se odvija po planu, uredno, savjesno i ljudi rade sebi po sebi. Prilično jedinstven je ovaj kolektiv u kome vlada disciplina pri radu, ugodno drugarsko raspoloženje pri odmoru. A taj odmor je kratak. Jedino onaj nepuni sat za vrijeme ručka. I kad se završi posao, kada radnici ostave mreže, burad, čizme, raspreme konje i sklone vagonete te odu svojim kućama, još uvijek se radi na ovom Ribnjačarstvu. Plan rada, dispozicija radne snage, sastavljanje iz-

vještaja, potrebe. To uprava ribnjačarstva radi još dugo u noć.

Napolju je još tamno! Ova jesenja kiša zna biti i mnogo dosadna, jer evo već dugo vremena gotovo neprekidno pada. Radnici su već na okupu. Mnogima treba i preko jedan sat od svojih kuća do ribnjaka. Na Ribnjačarstvu su prije kratkog vremena upaljena svjetla i od prvih svjetlosnih zraka svitanja ona postaju sve blijeđa.

Već osam dana ja gledam istu sliku pred spremištem. Svi radnici znaju svoje mjesto, svi znaju zašto su zaduženi i sve se to odvija u tišini, mirno, sigurno i tiho kao da se ljudi boje da ne probude nekog tko dulje spava. Ali ovdje je sve budno, sve je na nogama. Možda jedino nisu noćni čuvari, koji su ovaj tren legli spavati poslije probdvene noći. I nitko više...

Težak je i naporan rad ovih ljudi na ribnjacima. Ne zna se što je teže biti: da li radnik, kočijaš, pristav, direktor. Do blizu pojasa u vodi, na kiši, vjetru ili snijegu, mokrih prozeblih ruku i prokislih odijela. Privući mrežu u kojoj je par hiljada kila ili pak par vagona ribe, nije lagana stvar. Na licu svakoga radnika grčevito se stežu mišići a njihove žuljevite i prozeble ruke čvrsto stiskaju i povlače konope mreže dok kiša monotono pada, probija kabanicu, odijelo, ulazi kroz pore tijela i uvlači se u kost, u srž kostiju i cijepa i cijepa.

Izlovljavali smo na tabli zvanoj »Adolf« a zatim na tabli — VI. — Sav potrebiti alat je pripremljen i radnici su zagazili u vodu da zapašu mrežom i povuku. A kada su je privukli kraju onda se sa sakovima vadi riba. Najprije smuč, koji je najneotporniji na zamuljenoj vodi, a onda šaran, linjak, som i druga sitna t. zv. bijela ili divlja riba. Stol za sortiranje ribe je na na-

ava ribnjačar-

Ova jesenja radna, jer evo o neprekidno okupu. Mnogo od svojih njačarstvu su paljena svjetzraka svitanja

Istom istu sliku radnici znaju zašto su zadu tišini, mirno, ljudi boje da lje spava. Ali je na nogama. čuvari, koji su poslije probdi-

Ovih ljudi na o je teže biti: stav, direktor, na kiši, vjetru zeblih ruku i mrežu u kojoj uk par vagona a licu svakoga i mišići a njihle ruke čvrsto je mreže dok obija kabanicu, tijela i uvlači i cijepa i ci-

Tabli zvanom — VI. — Sav iljen i radnici apašu mrežom privukli kraju di riba. Najneotporniji na šaran, linjak, bijela ili divlja ribe je na na-

sipu ili na samome tlu ribnjaka, tu je i kantar (vaga) sa knjigom gdje pristav mjeri i bilježi vrste, komade i težine riba i nema vremena gurnuti zamrznute ruke u džepove svojih pantalona, da bi ih barem malo zagrijao te olovka među njegovim prstima nezgrapno stoji. I sve to ide tako do buradi na vagonetima industrijske željeznice koje vuku konji a na kojima stoji Anton, direktor ovoga Ribnjačarstva, i kada ga pogledam odozdo izgleda mi kao Napoleon sa slika tako poznate borbe kod Waterloo-a, jer se je postavio gore da ima bolji pregled, da nareduje, savjetuje i lakše priskoči u pomoć tamo gdje treba. A napunjena burad sa ribom odvoze se dalje u nove table ili ribnjake i sve to ide kao po vrpci i ni po čemu ne bi razlikovao ovu vrpcu od vrpce, recimo, na proizvodnji cipela u tvornici obuće samo što se na ovoj vrpci nalaze druge stvari i što ova vrpca teče negdje napolju, u vodi, na kiši i u dubokom blatu iz koga se teško izvlače noge u gumenim čizmama i gdje često izvučete nogu a čizma ostane.

Kada se pripremi riblji paprikaš ili riblja čorba, već prema tome kako se gdje to zove, onda se prekida posao. I sve to ne traje cijeli sat vremena. Ovdje, na ovome poslu, radeći sa živim materijalom, sa živom ribom, nema čekanja. Svi su tu toga svijesni i svi ribarski radnici poslije svršenog ručka.

Nakon duljeg perioda kiša, pojavio se lijep sunčani dan. Znamo mi ribići osjećaj da u sezoni ribolova na štuku prolaze medjelje kišne i tmurne sa visokim vodostajem, vode kavine boje, kada je ludost poći sa blinkerom na vodu, a da nakon toga voda opadne i postaje suro-zelenkasta kada već ribić može računati na uspjeh.

ne čekajući nikakav znak sirene ili zovna, ne gledajući nikakav sat prihvaćaju se posla. A posao se odvija dalje, rijetko kraće a često prilično duže od određenog, devetsatnog, radnog vremena pa do u mrklu noć, sve dok se i posljednji komad ribe, zapasan u mreži, ne preveze tamo gdje je to već ranije određeno. Eto, ta svjesna disciplina i ljubav za posao svih ljudi ovoga radnoga kolektiva daje mu snagu i čvrstinu koju osjetite već pri dolasku na ove ribnjake.

Proveli smo osam dana na Našičkim ribnjacima, prokisli, prozebli i po cijeli dan na nogama, a da nismo osjećali toliko umora. Možda je tomu i razlog vedrina lica ovih vrijednih radnih ljudi, ovih ribara, sa kojima je provedeno vrijeme bilo ugodno.

I na povratku nas je pratila kiša, kada nas je drezina vraćala na željezničku stanicu Našička Breznica. Bilo je 22 sata. Iza sebe smo ostavljali ribnjake u svjetlu električnih sijalica, koje su danas duže vremena gorile jer je uprava ribnjaka svršavala planiranje za iduću godinu. Vraćali smo se natrag puni utisaka, puni razumijevanja za ove nepoznate ljude, koji sa toliko napora i ljubavi rade na ribnjacima. I još sa nečim!? Sa materijalom kojim ću se odužiti obećanju da nešto napišem.

Mag.

JEDAN — NENADANI USPJEH

Takovo je stanje vode bilo 6. novembra i sunce me vuklo da na mojoj toliko voljenoj Korani okušam sreću.

Nisam stvar ozbiljno uzeo, već samo da se prošetam nakon rada na svježem zraku, pa sam uzeo samo jedan blinker (10 cm), batinu i rolu.

Kako mi stan nije daleko do same vode, to sam ubrzo nešto pojeo i br-